

[Aksel Larsen.]

Men meningen med det er jo, at folketinget skal tilslutte sig en løsning på disse områder af en art, som venstre og de konservative kan godkende, og kravet om, at regeringen skal formidle det nødvendige samarbejde, er et krav om, at regeringen skal samarbejde med venstre og de konservative. Ja, det har vi jo hidtil fået tilstrækkelig mange erklæringer fra statsministeren og fra anden socialdemokratisk side om, at det vil man i grunden så forfærdelig gerne. Jeg ser mig imidlertid ikke i stand til at stemme for noget sådant. Jeg synes, det vil være meget nyttigt, hvis dette folketing ved en afstemning fastslår, at det er ikke påtrængende at få etableret et sådant samarbejde, og derfor vil jeg anbefale, at man stemmer imod det af det ærede medlem hr. Erik Eriksen og det ærede medlem hr. Poul Møller stillede dagsordensforslag.

Det væsentlige er efter min mening at få et valg, men man må jo erkende, at regeringen selv afgør, hvornår den vil udskrive valg, og jeg forstår i denne forbindelse slet ikke, at man fra venstres og de konservatives side håber på, at man på den måde kan fremtvinge et valg; det var vistnok lidt bedre at lade regeringen selv afgøre, hvornår den synes det er på tide at appellere til vælgerne; men det må naturligvis de to partier selv om.

Valget får vi under alle omstændigheder. Jeg kan ikke sige hvornår, og det er der muligvis ingen der kan sige i dette øjeblik. Men når vi får valget, er der en opgave, der er større end alle andre opgaver, nemlig at sørge for, at valget resulterer i et arbejderflertal i folketinget, og når valget er overstået og vi har fået det arbejderflertal, at sørge for at arbejderflertallet bliver brugt. Vi skal gøre, hvad vi kan for det.

Iver Poulsen: Må jeg først takke den højtærede handelsminister for det svar, ministeren har givet mig på mit spørgsmål angående den kongelige anordning. Ministerens svar er jo allerede blevet kommenteret af ordførere i går, men jeg vil gerne lidt senere knytte et par bemærkninger til dette svar.

Regeringen tog ikke den parlamentariske konsekvens af folkeafstemningen den 25. juni. Jeg er nok klar over, at der er forskel-

lige opfattelser i den henseende, og jeg kan godt gå ind for den tankegang, at ethvert nederlag for en regering ved en folkeafstemning absolut ikke behøver at betyde, at regeringen skal gå eller tage de parlamentariske konsekvenser. Men efter mit partis opfattelse må folkeafstemningen den 25. juni danne en klar undtagelse. For det første var der ikke tale om et enkelt lovforslag, der greb ind på et begrænset område i samfundets struktur. Nej, der var tale om et helt lovkompleks, som, hvis det var blevet gennemført, ville have betydet en fuldstændig ændring i det danske samfunds struktur. Det var bygget op på regeringens idégrundlag, nemlig socialisme, og regeringen gjorde selv folkeafstemningsresultatet til et kabinetsspørgsmål ved, at den højtærede statsminister og andre inden for regeringen og regeringspartierne før afstemningen stærkt understregede, at hvis afstemningsresultatet gik regeringen imod, ville man vide at træffe de politiske og parlamentariske konsekvenser. Det vil sige, at regeringen gjorde det til et kabinetsspørgsmål; man truede vælgerne med et mistillidsvotum, og det er ikke noget man leger med, det er ikke noget man bruger til at udøve valgtryk med, det er noget man retter sig efter. Folkeafstemningen viste jo ganske klart, at det folketingsflertal, som regeringen støtter sig på, ikke er identisk med vælgerflertallet, og den var en klar vælgertilkendegivelse af, at regeringen ikke har vælgerflertallets tillid. Derfor burde regeringen have truffet den rigtige parlamentariske konsekvens. Det skal ikke være noget, man har bygget op i stive regler og inden for en bestemt skabelon, at sådan og sådan skal den parlamentariske konsekvens være af dette eller hint. Det skulle være noget ganske selvfølgeligt for parlamentarikerne i et demokratisk samfund som det danske selv at kunne afgøre, når en vælgertilkendegivelse skal have parlamentariske følger, og når den ikke skal have det.

Statsministerens åbningstale viste, hvor hård en belastning det er for en regering at gå i gang med et nyt folketingsår med et sådant mistillidsvotum i lommen, som vælgerflertallet gav den siddende regering. Vi blev skånet for at høre de gammelkendte proklamationer om den store socialistiske reformlovgivning, som skulle gennemføres i